

Onderweg naar JeugdzorgPlus thuis

Over het voorkomen en verkorten
van gesloten plaatsingen in
JeugdzorgPlus vanuit een
wetenschappelijk perspectief

Onderweg naar JeugdzorgPlus thuis

Over het voorkomen en verkorten van
gesloten plaatsingen in JeugdzorgPlus
vanuit een wetenschappelijk perspectief

Auteurs

Kees Wessels
Lisanne van Eersel

Ontwerp

Ellen van Diek
Andju Soekhai

In opdracht van

De Argumentenfabriek

© 2021

www.argumentenfabriek.nl

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Inleiding Van probleemanalyse tot oplossingsrichtingen	7
Hoofdstuk 1. Probleemanalyse	9
Probleemanalyse instroom	10
Probleemanalyse uitstroom	16
Hoofdstuk 2. Oplossingsrichtingen	23
Oplossingsrichtingen instroom	24
Oplossingsrichtingen uitstroom	28
Over StroomOP	33
Deelnemerslijst	35

Voorwoord

Deze publicatie - en het StroomOP programma waar het deel van uitmaakt - wordt gedragen door een grote ambitie: streven naar de best passende hulp voor kinderen en hun ouders. Deze hulp en de professionals die haar bieden beschermt kinderen en gezinnen, is niet repressief, sluit niet op of af, is liefdevol en baseert zich op de meest actuele wetenschappelijke kennis over hulp die werkt.

Deze ambitie wordt gedragen door veel mensen vanuit verschillende perspectieven en rollen in het veld en het voorveld van de huidige (residentiele) jeugdhulp. Er zijn inmiddels veel werkzame bestanddelen te destilleren uit de bestaande en in ontwikkeling zijnde evidence based aanpakken.

We zijn al enige tijd onderweg. Toch worden kinderen nog steeds te vaak en te snel uit huis geplaatst. Nog steeds is er onvoldoende aandacht voor het gehele gezin. Samen kunnen we onderweg nog steeds leren eerder, beter of sneller professioneel te handelen.

Willen we de ambitie waarmaken, dan vraagt dat om het ontwikkelen van onderbouwde alternatieven voor de (gesloten) residentiele jeugdhulp. In deze publicatie wordt een inhoudelijk fundament gelegd voor een omvattende aanpak, die in veelbelovende (onderzoeks)projecten, labs en pilots benut kan worden. Deze publicatie biedt niet dé oplossing, dé methodiek, dé aanpak. Maar wel een inhoudelijke basis om stroomopwaarts gezamenlijk te kunnen leren, verbeteren en ontwikkelen. En daarmee komt de ambitie steeds dichterbij. Een uithuisplaatsing is weliswaar soms onvermijdelijk, het streven om dit te voorkomen is dat nooit.

Xavier Moonen,
*bijzonder hoogleraar Kennisontwikkeling over Licht
Verstandelijke Beperkingen Universiteit van Amsterdam,
lid van het kernteam StroomOP*

Monika Scholten,
Programmaleider StroomOP

Inleiding

Van probleemanalyse tot oplossingsrichtingen

Hoe voorkomen we dat jongeren in een gesloten instelling van de JeugdzorgPlus belanden? Is een gesloten plaatsing echt niet te voorkomen, hoe kunnen de jongeren dan zo snel mogelijk de JeugdzorgPlus weer verlaten? Dit zijn twee cruciale vragen voor de beweging StroomOP (zie ook pagina 33) die streeft naar de best passende zorg voor kwetsbare jongeren. Deze twee vragen vormen ook de basis voor het denkwerk van wetenschappers, bestuurders, onderzoekers, zorgprofessionals en ervaringsdeskundigen waarvan de opbrengst in dit boekje staat.

Wie wil nadenken over oplossingen of verbeteringen, moet eerst helder krijgen wat het probleem precies is. Vijf wetenschappers uit de jeugdhulp hebben daarom tijdens drie denksessies een met behulp van wetenschappelijke bronnen onderbouwde probleemanalyse gemaakt. Deze analyse bestaat uit twee delen en volgt ruwweg de vragen waarmee we deze inleiding zijn begonnen. De wetenschappers benoemen de belangrijkste redenen waardoor jongeren in de JeugdzorgPlus belanden ('instroom') en waarom jongeren niet zo snel mogelijk de JeugdzorgPlus weer verlaten ('uitstroom'). Overigens spreken we voor de leesbaarheid in dit boekje over 'jongeren' waarmee we kinderen en jongeren in de leeftijd van 0-18 jaar bedoelen. In 2020 krijgen circa 1800 jongeren zorg in een JeugdzorgPlus-instelling (*cijfers factsheet Plaatsings- en uitstroomgegevens 2020, Jeugdzorg Nederland*).

De belangrijkste redenen die de wetenschappers noemen voor 'instroom', hebben we geordend in zes categorieën: preventie, behandeling, maatschappij, bekostiging, samenwerking en wet- en regelgeving. 'Uitstroom' kent dezelfde indeling maar dan zonder preventie, de jongere is dan immers al in de JeugdzorgPlus beland. De redenen zijn zoveel

mogelijk voorzien van verwijzingen naar wetenschappelijke bronnen. De bronnenlijsten staan direct na de desbetreffende probleemanalyse op de pagina's 14 en 20.

Oplossingsrichtingen

De probleemanalyses voor de in- en uitstroom zijn de basis voor het verdere denkwerk. Tijdens vijf denksessies noemen jeugdhulpbestuurders, ervaringsdeskundigen, onderzoekers en zorgprofessionals mogelijke oplossingsrichtingen. Deze oplossingsrichtingen zijn allemaal vanuit het perspectief van de jeugdhulporganisatie en de jeugdhulpprofessional. Niet omdat zij denken het alleen af te kunnen zonder hulp van andere partijen als gemeenten, onderwijs en zorginkopers - zeker niet - maar omdat zij het voortouw nemen. Bij diverse oplossingsrichtingen staat ook expliciet vermeld dat voor de realisatie hiervan actie van een andere partij noodzakelijk is. Bijvoorbeeld bij het anders inkopen van (gezins)hulp, het samenwerken met scholen of het aanpassen van wettelijke mogelijkheden.

De oplossingsrichtingen zijn geen kant- en klare actieplannen. Het zijn oplossingen die een inhoudelijk kader bieden om op regionaal niveau aan de slag te gaan met vernieuwingen en verbeteringen, die anderen kunnen inspireren en in de juiste richting kunnen wijzen. Zodat zo min mogelijk jongeren in de JeugdzorgPlus belanden of zo kort als mogelijk verblijven. Want dat is het doel van StroomOP en van alle betrokken deskundigen en professionals (zie pagina 35) die enthousiast hebben meegedacht. Als hun inzet en betrokkenheid maatgevend is, dan gaat het goed komen.

We danken iedereen die heeft meegedacht over dit belangrijke onderwerp.

Kees Wessels
Lisanne van Eersel
De Argumentenfabriek

Hoofdstuk 1. Probleemanalyse

Probleemanalyse instroom

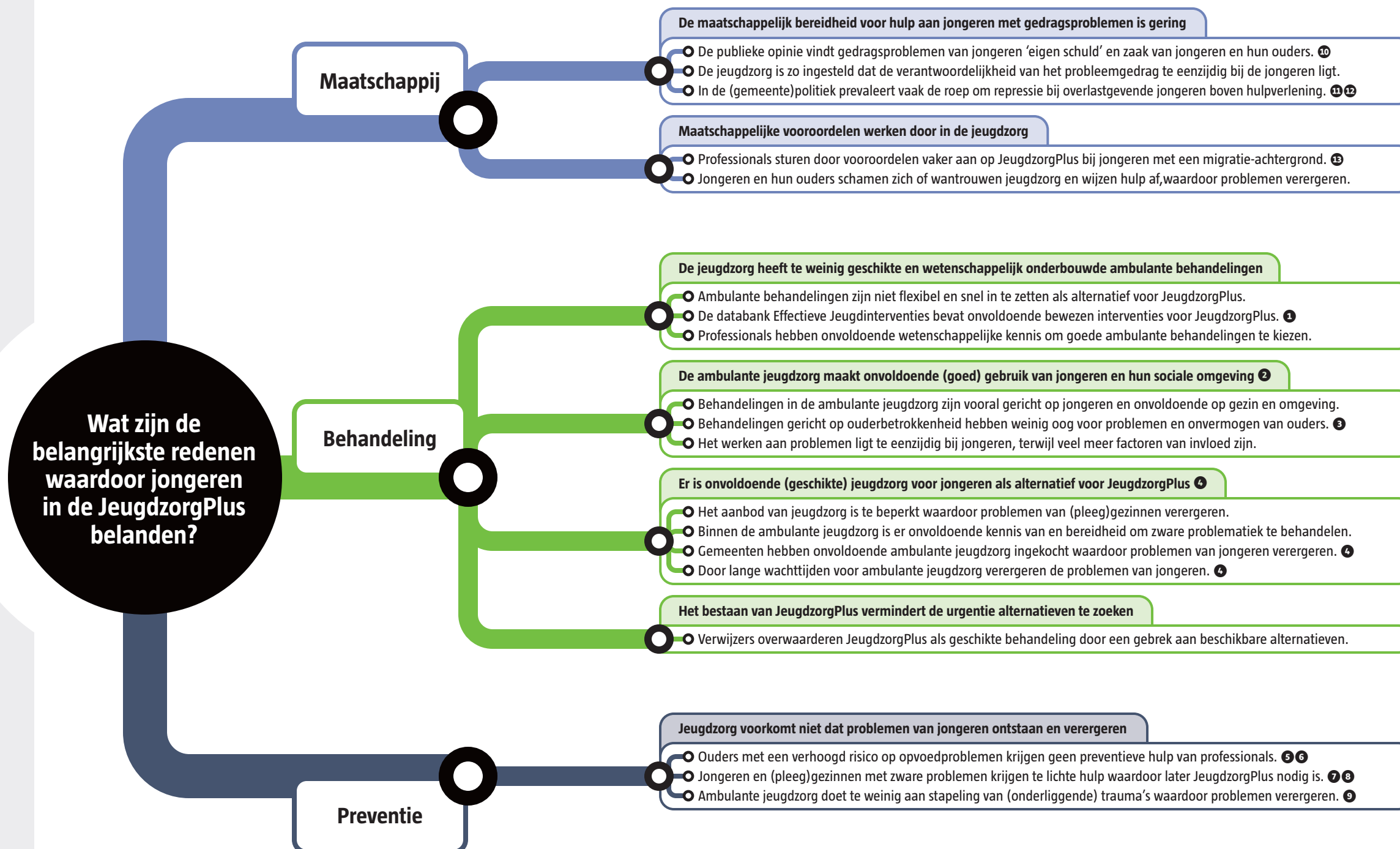
De kaart hiernaast geeft de eerste helft van de probleemanalyse weer, gericht op de instroom in JeugdzorgPlus. Welke redenen voor instroom zijn er te noemen op het gebied van preventie, behandeling en in de maatschappij?

In de media en het maatschappelijk debat gaat het vaak over 'probleemjongeren' en blijft de oorzaak van de problematiek onderbelicht. Problemen waardoor jongeren in de JeugdzorgPlus belanden, ontstaan echter vaak al (lang) daarvoor, met name in de thuissituatie. Wanneer het gezin tijdig aandacht en hulp krijgt, ontstaan en escaleren de problemen van jongeren minder snel waardoor zij geen of minder jeugdhulp nodig hebben. Uit onderzoek blijkt dat gezinnen deze aandacht en hulp op dit moment onvoldoende krijgen.

Komen jongeren eenmaal in een jeugdhulptraject terecht, dan blijkt dat de behandeling zich nadrukkelijk richt op jongeren zelf en te weinig op hun omgeving. Zo krijgen jongeren weliswaar een behandeling, maar blijft de achterliggende problematiek bestaan.

De behandeling die jongeren krijgen van jeugdhulporganisaties is lang niet altijd gebaseerd op wetenschappelijk onderbouwde methoden. Het toepassen van meer *evidence based care* biedt een grotere kans op een succesvolle interventie en hiermee het voorkomen van JeugdzorgPlus.

- Maatschappij
- Behandeling
- Preventie
- Bekostiging
- Samenwerking
- Wet- en regelgeving

Probleemanalyse instroom

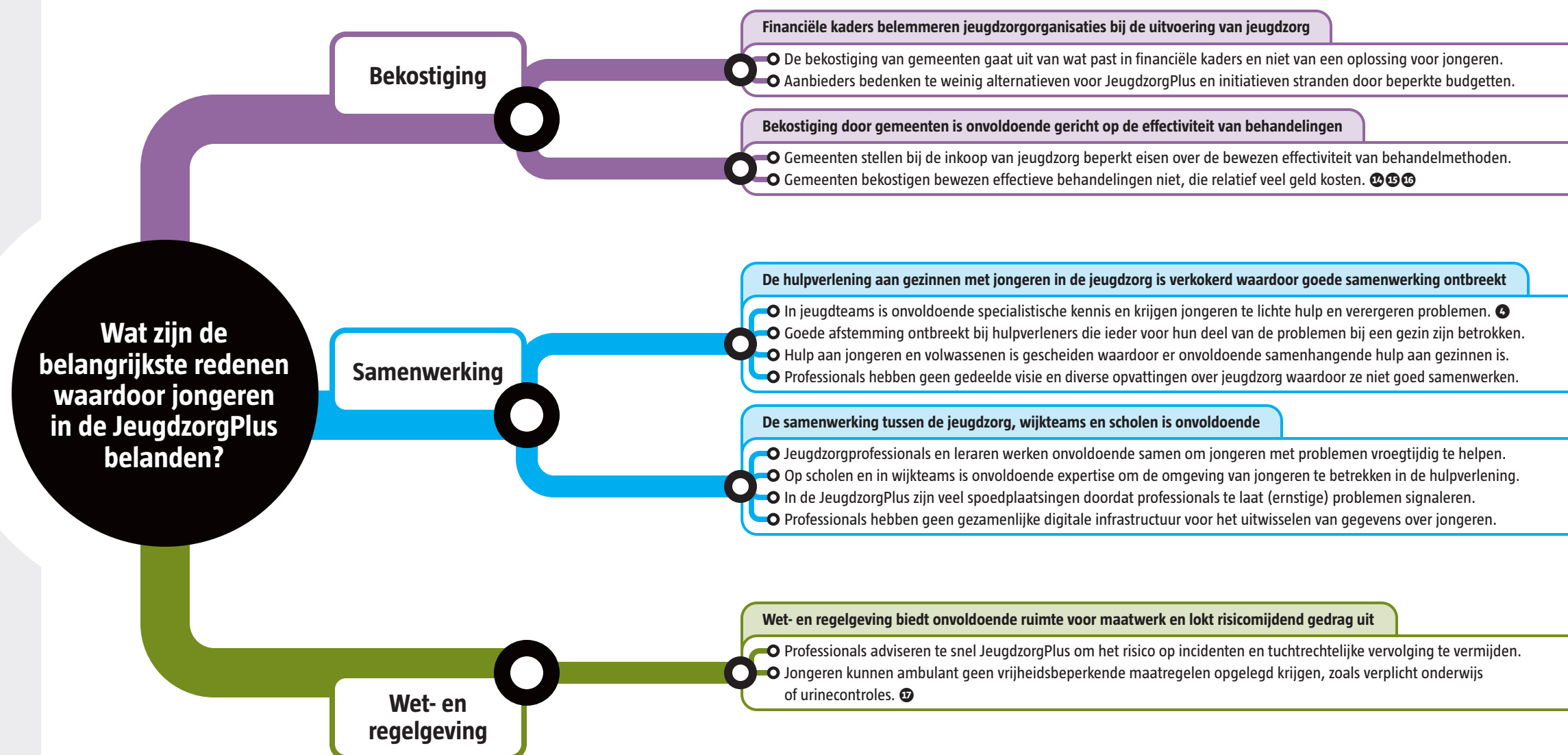
Op de pagina hiernaast staat de tweede helft van de probleemanalyse over instroom. Deze beschrijft welke redenen in de bekostiging, samenwerking en wet- en regelgeving een rol spelen bij de instroom van jongeren in de JeugdzorgPlus.

In deze thema's komt opnieuw terug dat de problematiek van jongeren verbonden is met hun omgeving. De praktijk doet hier weinig recht aan. De samenwerking tussen scholen, wijkteams en jeugdhulp is ontoereikend om de omgeving van jongeren actief te kunnen betrekken. Hulpverleners stemmen onderling hun werkzaamheden onvoldoende op elkaar af.

Voor goede jeugdhulp is geld nodig. Het huidige bekostigingssysteem van jeugdhulp is zo ingericht dat zorginkopers eerder kiezen voor een goedkope, minder goede behandeling dan voor een duurdere, betere behandeling. Deze perverse prikkel voor gemeenten maakt dat de kosten veelal leidend zijn en zij te weinig eisen stellen aan de kwaliteit van de behandelmethodes en de wetenschappelijk bewezen effectiviteit hiervan.

Ook op het gebied van wet- en regelgeving is nog winst te boeken. Professionals maken zich bij het nemen van moeilijke beslissingen nog te veel zorgen over mogelijke tuchtrechtelijke consequenties. Hierdoor nemen ze soms niet de beste beslissing voor de jongere.

- Maatschappij
- Behandeling
- Preventie
- Bekostiging**
- Samenwerking
- Wet- en regelgeving

Probleemanalyse instroom JeugdzorgPlus

BRONNEN

- 1 Hoogeveen, C. et al. (2017). *Feasibility of inpatient and outpatient Multidimensional Family Therapy for improving behavioral outcomes in adolescents referred to residential youth care.*
- 2 Hanzon, C. en Van Veluw, N. (2019). *Leren van herhaald beroep in de Jeugdzorg.*
- 3 Blanckstein, A. et al. (2019). *Brief Report: Follow-up Outcomes of Multisystemic Therapy for Adolescents with Intellectual Disabilities and the Influence of Parental Intellectual Disability.*
- 4 DSP, (2019). *Vraag en aanbod JeugdzorgPlus Factoren die van invloed zijn op de ontwikkeling in jeugdregio's.*
- 5 Scorza, P. et al. (2019). *Program Collaborators for Environmental influences on Child Health Outcomes.*
- 6 Richtlijn Kinderen van Ouders met Psychische Problemen (KOPP) voor jeugdhulp en jeugdbescherming
- 7 Boer, F. en Bekkema, N. (2020). *Signalering en triage. Kenniscentrum kinder- en jeugdpsychiatrie.*
- 8 IGJ (2021). *Factsheet onvoldoende tijdige en juiste hulp voor jongeren met ernstige psychische-problemen.*
- 9 Seides, R. (2010). *Should the current DSM-IV-TR definition for PTSD be expanded to include serial and multiple microtraumas as aetiologies?*
- 10 Narayan, A.J. et al. (2021). *Intergenerational transmission and prevention of adverse childhood experiences (ACEs).*
- 11 Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (2008). *Aanpak hangjongeren en gemeenten.*
- 12 Ter Beek, E. et al. (2016). *The allocation of sexually transgressive juveniles to intensive specialized treatment, an assessment of RNR principles.*
- 13 Van Domburgh, L et al. (2019). *Hoe bruikbaar zijn Routine Outcome Monitoring (ROM) data van de Landelijke Jeugdzorgplusmonitor?*
- 14 Chamberlain, P. (2003). *The Oregon multidimensional treatment foster care model: Features, outcomes, and progress in dissemination.*
- 15 Van der Stouwe, T. et al. (2014). *The effectiveness of multisystemic therapy (MST): A meta-analysis.*
- 16 Van der Pol, T. et al. (2017). *Research review: the effectiveness of multidimensional family therapy in treating adolescents with multiple behavior problems—a meta-analysis.*
- 17 De Heide, B. et al. (2019) *Ik laat je niet alleen. Een gezamenlijk onderzoeksproject naar het verminderen van gedwongen afzonderen in JeugdzorgPlus.*

Probleemanalyse uitstroom

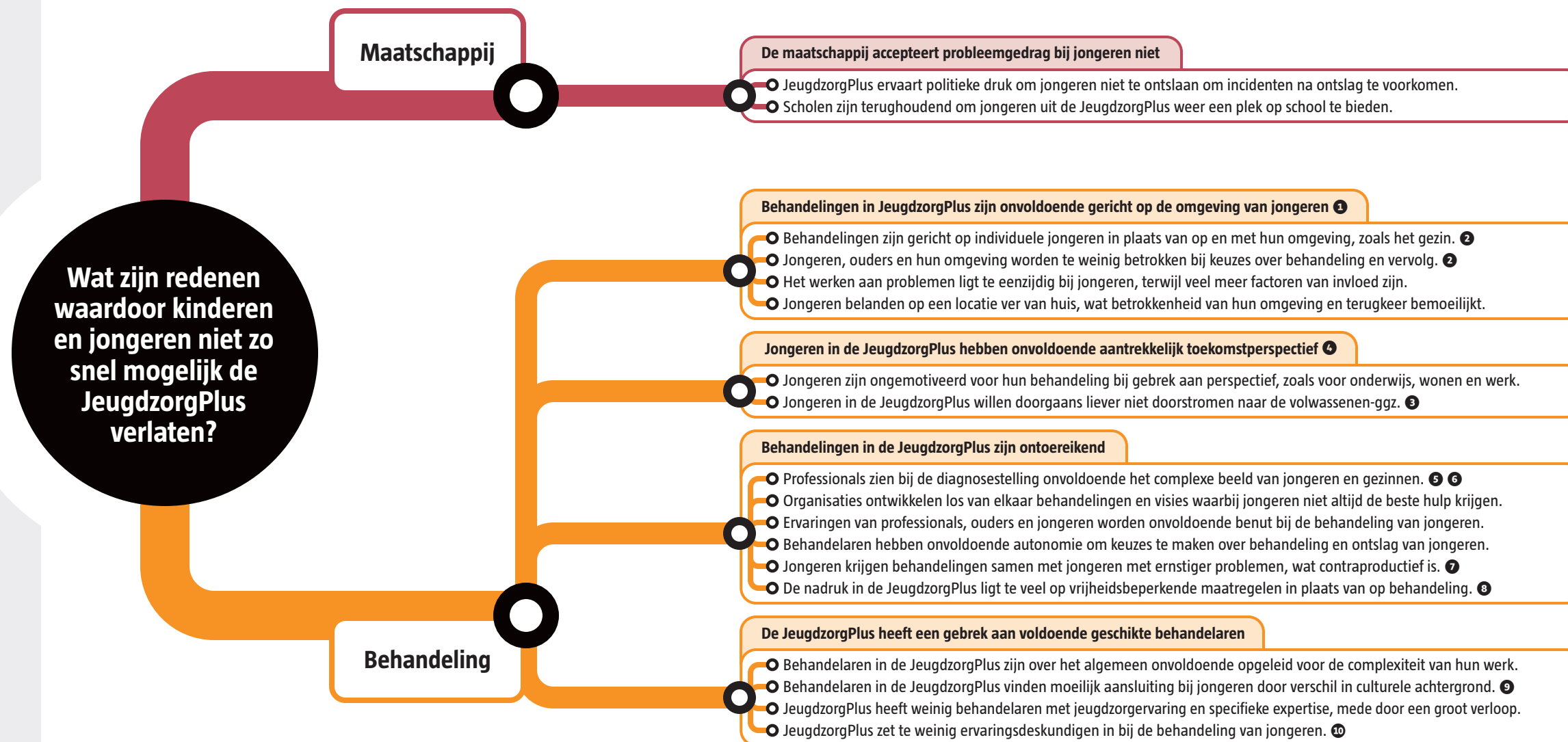
Op de rechterpagina zie je de eerste helft van de probleemanalyse voor uitstroom uit JeugdzorgPlus. Deze beschrijft hoe het verblijf en de behandeling van jongeren invloed hebben op (het tempo van) hun uitstroom, evenals de rol van de maatschappij hierin.

Een aantal uitgangspunten die bij de instroom in JeugdzorgPlus een rol spelen, is ook van belang voor een snelle uitstroom. Zoals: De gekozen behandelmethodes is bewezen effectief (*evidence based care*) en de behandelaren beschikken over actuele kennis en voldoende ervaring. Bij een goede behandeling hoort ook dat het gezin van jongeren betrokken is. JeugdzorgPlus moet dan ook dicht bij huis mogelijk zijn. Ook is het wenselijk om vaker ervaringsdeskundigen in te zetten bij de behandeling.

Maar waarom zou je als jongere meewerken aan de behandeling als je ná JeugdzorgPlus maar weinig toekomstperspectief ziet? Zowel voor onderwijs, wonen en werken bestaat voor jongeren tijdens de opname vaak nog geen enkele zekerheid. Dit demotiveert jongeren en belemmert de effectiviteit van de behandeling.

Een hele andere factor die de uitstroom vertraagt, is de invloed van de maatschappij. Wanneer JeugdzorgPlus een jongere ontslaat en deze vervolgens bij een incident betrokken raakt, loopt de organisatie het risico de schuld te krijgen en negatief in het nieuws te komen. Om dit te voorkomen houdt JeugdzorgPlus sommige jongeren langer vast dan nodig.

- Maatschappij
- Behandeling
- Bekostiging
- Samenwerking
- Wet- en regelgeving

Probleemanalyse uitstroom

De effectiviteit van de behandeling is niet de enige bepalende factor voor uitstroom. Ook op het gebied van bekostiging, samenwerking en in de wet- en regelgeving zijn redenen te vinden die maken dat jongeren langer in de JeugdzorgPlus blijven dan nodig is.

JeugdzorgPlus krijgt een perverse financiële prikkel om jongeren niet op verlop te sturen. Gemeenten betalen niet voor deze (tijdelijk) lege plek. Tijdens het verlop krijgt de instelling dus minder betaald, terwijl zij die – tijdelijk – lege plek niet aan een andere jongere kunnen geven. Het bekostigingsstelsel geeft tevens weinig ruimte voor betrokkenheid van ambulante behandelaars tijdens JeugdzorgPlus. Hierdoor ontbreekt de verbinding met vervolgzorg en verloopt de overdracht na JeugdzorgPlus moeizaam.

Vaak ontbreekt een passende vervolgbehandeling en zijn scholen terughoudend in de acceptatie van jongeren uit de JeugdzorgPlus.

- Maatschappij
- Behandeling
- Bekostiging
- Samenwerking
- Wet- en regelgeving

Wat zijn redenen waardoor kinderen en jongeren niet zo snel mogelijk de JeugdzorgPlus verlaten?

Bekostiging

De bekostiging van gemeenten stimuleert JeugdzorgPlus niet om jongeren ambulant verder te behandelen

- Jongeren tijdelijk verlop geven, is onaantrekkelijk omdat gemeenten de tijdelijk lege plek niet bekostigen.
- Gemeenten bieden geen bekostiging voor betrokkenheid van ambulante behandelaars in de JeugdzorgPlus.

Samenwerking

JeugdzorgPlus en ambulante jeugdzorg werken niet goed samen en hebben onvoldoende vertrouwen in elkaar

- JeugdzorgPlus en ambulante jeugdzorg organiseren onvoldoende doorlopende zorgtrajecten voor jongeren. ¹¹
- Behandelaars in JeugdzorgPlus hebben weinig vertrouwen in ambulante jeugdzorg en ontslaan jongeren niet snel.
- Bij de diagnosestelling is geen compleet beeld door onvoldoende informatieuitwisseling tussen professionals.
- Jeugdzorgorganisaties zijn terughoudend om jongeren vanuit de JeugdzorgPlus over te nemen. ¹²

Wet- en regelgeving

Juridisch is het lastig jongeren snel te ontslaan uit JeugdzorgPlus

- Jongeren die succesvol zijn behandeld mogen pas met ontslag als de gerechtelijke uitspraak dit toestaat.
- Het blijkt in de praktijk juridisch lastig jongeren voorwaardelijk te ontslaan, als fase voor definitief ontslag. ¹³
- Rechter verlengt JeugdzorgPlus soms omdat een alternatieve passende behandeling ontbreekt. ¹³

Probleemanalyse uitstroom JeugdzorgPlus

BRONNEN

- 1 Blankestein, A. et al. (2021). *Residential youth care combined with systemic interventions: Exploring relationships between family-centered care and outcomes.*
- 2 Rovers, A. (2019). *Treatment outcomes of a shortened secure residential stay combined with multisystemic therapy: A pilot study.*
- 3 Actieplan *De best passende zorg voor kwetsbare jongeren (2019)*
- 4 Madani-Abbing, A. et al. (2021). Evidence gap Map Vaktherapie in de Forensische Jeugdzorg
- 5 Hoogeveen, C. et al. (2017). *Feasibility of inpatient and outpatient Multidimensional Family Therapy for improving behavioral outcomes in adolescents referred to residential youth care.*
- 6 Nationale Ombudsman (2021). *Samen verder. Kinderen en gezinnen met complexe problemen samen verder helpen.*
- 7 De Haan, A. et al. (2011). *Deviancy training in a sample of high-risk adolescent girls in the Netherlands.*
- 8 Van de Valk, S. (2019). *Under Pressure Repression in secure residential youthcare.*
- 9 Smith, T.B. en Cabral, R. (2011). *Matching clients with therapists on the basis of race or ethnicity: A meta-analysis of clients' level of participation in treatment.*
- 10 Van der Zande, N. et al. (2021). *Gelijkwaardig, eigen en wijs. Jongeren aan het woord over ervaringsdeskundigheid in de jeugdzorg.*
- 11 CBS, *Landelijke jeugdmonitor 2020*
- 12 Van Dam, C. et al. (2017).
- 13 De Kruijf, M. (2019). *Legitimiteit en rechtswaarborgen bij gesloten plaatsingen van kinderen: de externe rechtspositie van kinderen in gesloten jeugdhulp gezien vanuit kinder- en mensenrechten.*

Hoofdstuk 2. Oplossingsrichtingen

Oplossingsrichtingen instroom

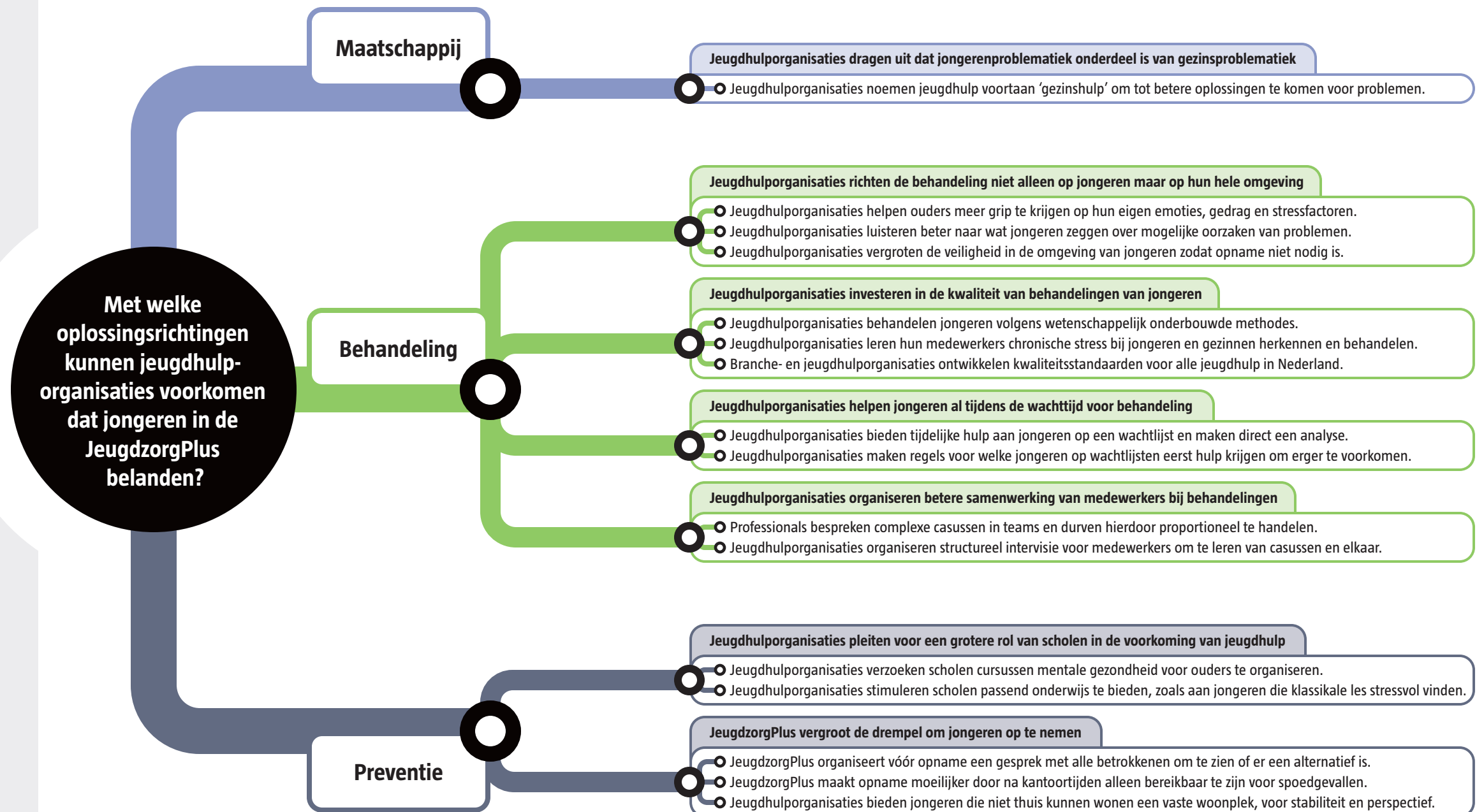
De kaart hiernaast beschrijft oplossingsrichtingen om instroom in JeugdzorgPlus te voorkomen. Op deze eerste helft van de kaart gaat het om oplossingsrichtingen waarmee jeugdhulporganisaties dit kunnen voorkomen door te investeren in preventie, in de kwaliteit van de behandeling en in het draagvlak in de maatschappij.

Investeren in de behandelkwaliteit kan op verschillende manieren. Medewerkers gaan beter functioneren door trainingen, intervisie en supervisie. Terugval van jongeren voorkom je door de (problemen in de) thuissituatie ook aandacht te geven. Een belangrijke werkwijze is de zogeheten traumasensitieve zorg. Deze werkwijze is gericht op het herkennen en behandelen van chronische stress. Chronische stress bij jongeren maar zeker ook bij hun ouders kan van grote invloed zijn op de problematiek van jongeren. Als medewerkers in staat zijn chronische stress te signaleren, krijgen zij een beter beeld van de problematiek en kunnen zij een passende behandelmethode kiezen.

Het streven moet zijn een jongere zo snel mogelijk hulp te bieden. Wachtlijsten belemmeren vaak een snelle start van de behandeling en problemen kunnen in de tussentijd verergeren. Een oplossing hiervoor is om jongeren al tijdens de wachttijd een tijdelijke vorm van hulp te bieden.

Opname in JeugdzorgPlus is ingrijpend voor jongeren en moet hierom echt de laatste stap zijn. Hierom moeten alle betrokkenen standaard nog een laatste poging doen om met een alternatief voor een opname te komen.

- Maatschappij
- Behandeling
- Preventie
- Bekostiging
- Samenwerking
- Wet- en regelgeving

Oplossingsrichtingen instroom

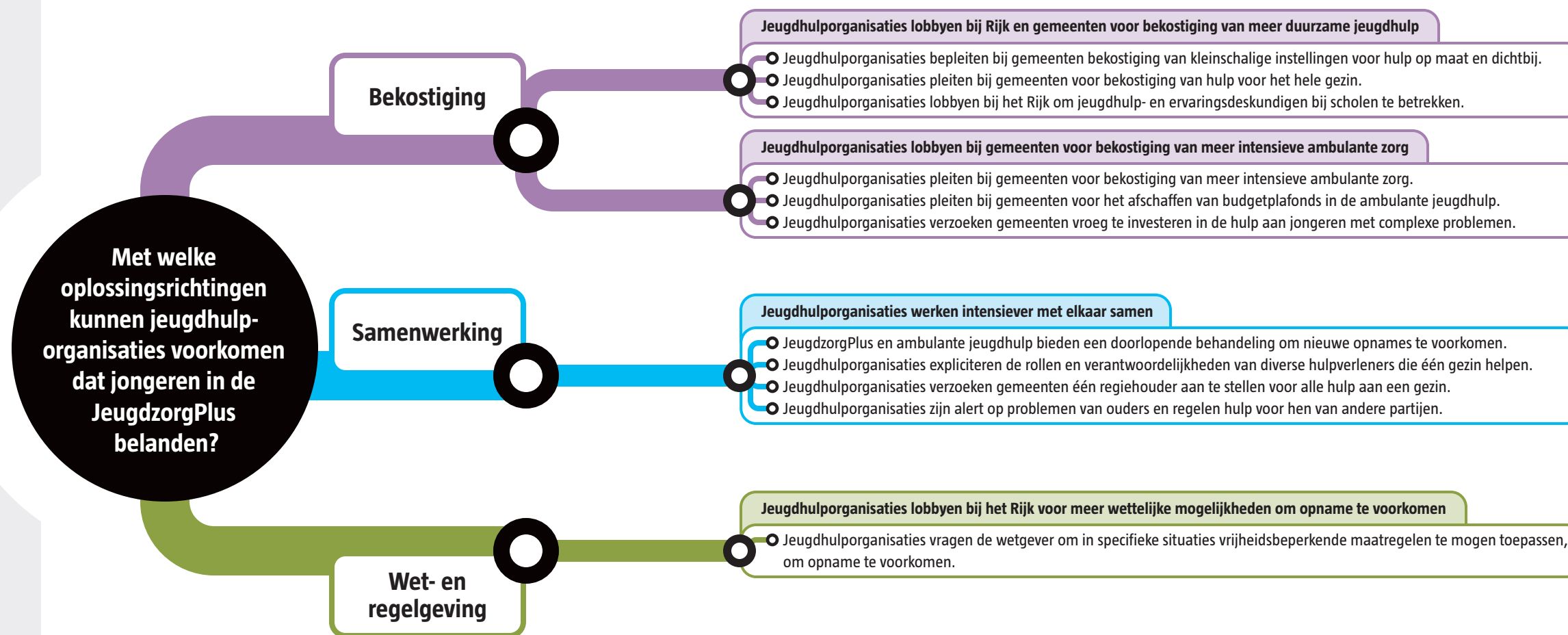
Hiernaast staat het tweede deel van de kaart over oplossingsrichtingen voor instroom. We hebben in de probleemanalyse gezien dat instroom in JeugdzorgPlus ook zijn oorsprong vindt in de bekostiging, samenwerking en in het rechtssysteem. Ook voor oplossingsrichtingen zijn deze thema's hierom van belang.

De hulp die jongeren en hun gezin krijgen, is vaak versnipperd. Jeugdhulporganisaties en hulpverleners van verschillende organisaties moeten meer samenwerken en opeenvolgende zorg(trajecten) vloeiend in elkaar laten overlopen. Eén aanspreekpunt namens jeugdhulporganisaties en andere betrokkenen bij één gezin, biedt alle betrokkenen overzicht. Of dit nu om mentale, fysieke of financiële hulp gaat.

Voor veel van de oplossingen is een andere vorm van, of extra bekostiging nodig. Het is van belang dat jeugdhulporganisaties en gemeenten hierover in gesprek gaan. Voor gezinshulp, maar ook om perverse prikkels weg te nemen en al vroeg te investeren in jongeren met complexe problematiek.

In specifieke situaties is JeugdzorgPlus te voorkomen door in een eerder stadium al vrijheidsbeperkende maatregelen op te leggen. Dit geldt bijvoorbeeld voor *loverboy*-problematiek waar vrijheidsbeperkende maatregelen het schadelijke contact van meisjes met de *loverboy* kunnen doorbreken. Hier is een wettelijke regeling voor nodig.

- Maatschappij
- Behandeling
- Preventie
- Bekostiging**
- Samenwerking
- Wet- en regelgeving

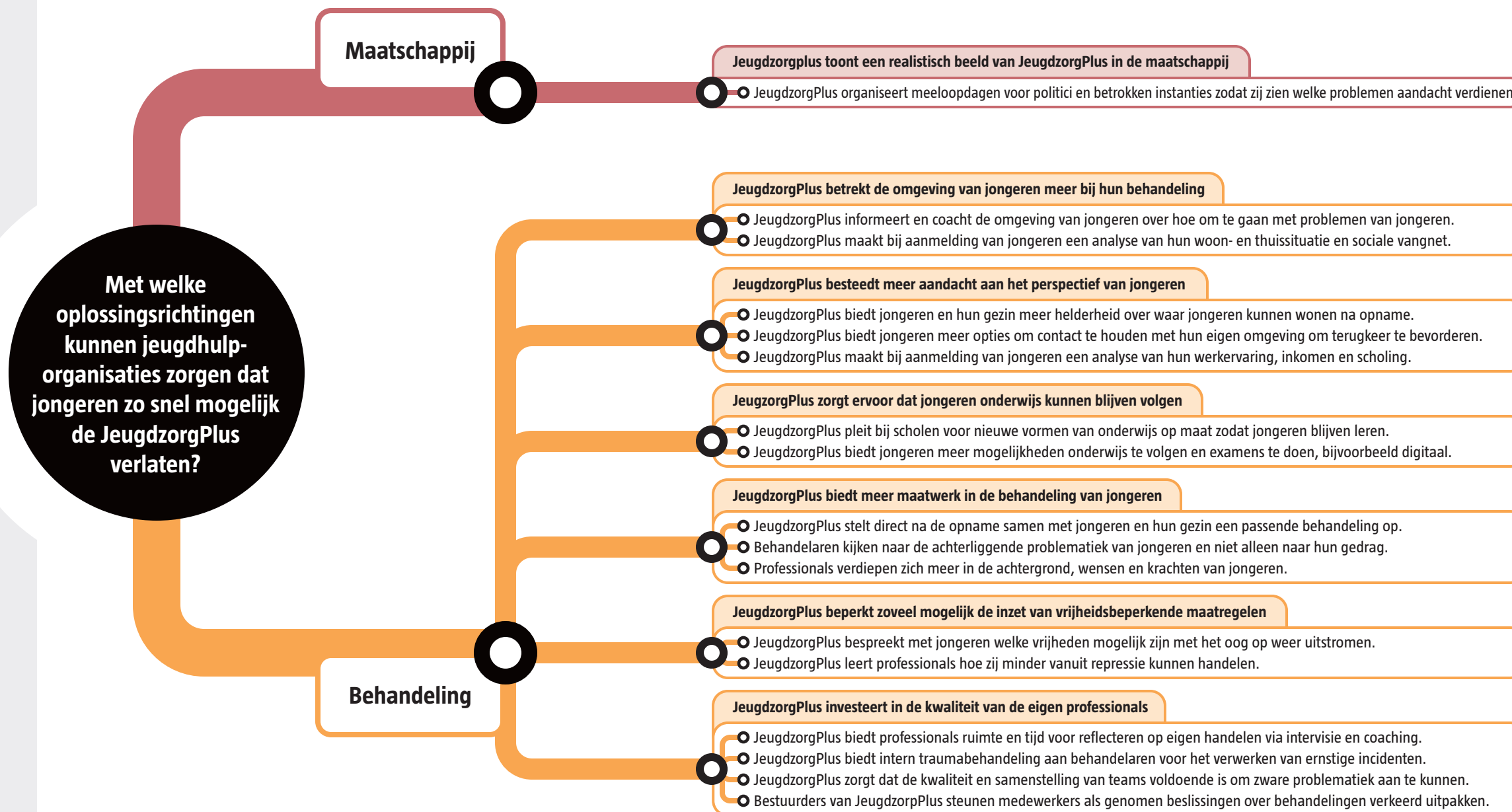
Oplossingsrichtingen uitstroom

De kaart hiernaast toont het eerste deel van de oplossingsrichtingen voor uitstroom. Hoe kan JeugdzorgPlus in de behandeling van jongeren investeren, zodat zij zo snel mogelijk JeugdzorgPlus weer kunnen verlaten? En hoe kunnen zij in de maatschappij draagvlak creëren voor het investeren in JeugdzorgPlus?

JeugdzorgPlus kan de kwaliteit van de behandelmethode verhogen, investeren in (ervaren) professionals, maar ook jongeren motiveren door hen meer perspectief te bieden. Voor de kwaliteit van behandelingen is van belang dat medewerkers van JeugdzorgPlus vrijuit kunnen kiezen voor de handelswijze die zij vanuit hun expertise het best passend vinden. In de praktijk vrezen medewerkers voor consequenties als blijkt dat een beslissing verkeerd uitpakt. Dit probleem kan JeugdzorgPlus verkleinen door te zorgen dat medewerkers voldoende overleggen, samenwerken en reflecteren. En dat bestuurders van JeugdzorgPlus hun medewerkers actief steunen, intern en extern, mocht zich een incident voordoen.

Een veelgehoord probleem is dat het onderwijsaanbod in JeugdzorgPlus beperkt is. Dit kan verbeteren als bijvoorbeeld meer onderwijs in de buurt of digitaal plaats vindt en JeugdzorgPlus het aanbod van hoger onderwijs vergroot.

- Maatschappij
- Behandeling
- Bekostiging
- Samenwerking
- Wet- en regelgeving

Oplossingsrichtingen uitstroom

Op de rechterpagina staat het tweede en laatste deel van de oplossingsrichtingen voor uitstroom, specifiek op het gebied van bekostiging, samenwerking en wet- en regelgeving.

Om jongeren zo snel mogelijk uit te laten stromen, is een goede samenwerking nodig tussen JeugdzorgPlus en de ambulante jeugdhulp. Bij opname in JeugdzorgPlus moeten de behandelaren uit de ambulante jeugdhulp betrokken blijven, zodat de behandeling snel en effectief van start gaat. En zodat de ambulante behandeling al in beeld is, voor hulp ná de opname.

Voor uitstroom uit de JeugdzorgPlus is niet alleen van belang dat jongeren een goede behandeling krijgen. Jongeren hebben passend onderwijs en een passende, liefst langdurige woonplek nodig om goed terecht te komen na JeugdzorgPlus. Ook is van belang dat jongeren tijdens opname het contact met de omgeving niet verliezen. JeugdzorgPlus kan hieraan bijdragen door het gezin te betrekken bij de behandeling, maar ook door te zorgen dat familie eenvoudig op bezoek kan komen, dat het contact met vrienden in stand blijft en dat de inschrijving bij het oude woonadres niet vervalt. Voor dit laatste punt is een wijziging van wet- en regelgeving noodzakelijk.

- Maatschappij
- Behandeling
- Bekostiging**
- Samenwerking
- Wet- en regelgeving

Met welke oplossingsrichtingen kunnen jeugdhulporganisaties zorgen dat jongeren zo snel mogelijk de JeugdzorgPlus verlaten?

Bekostiging

JeugdzorgPlus lobbyt bij gemeenten voor integrale bekostiging van behandelingen

- JeugdzorgPlus pleit voor bekostiging van het hele zorgtraject van jongeren en niet per zorgvorm of -aanbieder.
- JeugdzorgPlus pleit bij zorginkopers voor bekostiging van de behandeling van jongeren én gezinsleden.

JeugdzorgPlus lobbyt bij de overheid voor financiële investeringen in betere organisatie van JeugdzorgPlus

- JeugdzorgPlus bepleit bij gemeenten bekostiging van kleinschalige instellingen voor zorg op maat en dichtbij jongeren.
- JeugdzorgPlus verzoekt gemeenten vervoer voor de familie betalen van en naar JeugdzorgPlus-instellingen.
- JeugdzorgPlus pleit bij gemeenten voor meer langdurige woonplekken zodat jongeren niet onnodig opgenomen blijven.
- JeugdzorgPlus bepleit bij het Rijk dat scholen het hele jaar door geld krijgen voor instroom van jongeren.

Samenwerking

Ambulante jeugdhulp werkt nauw samen met JeugdzorgPlus

- Ambulante behandelaren blijven tijdens opname in JeugdzorgPlus verantwoordelijk voor en betrokken bij de behandeling.
- Ambulante jeugdhulp en JeugdzorgPlus bieden samen een behandeling met kortdurende opname en gezinshulp.
- Ambulante jeugdhulp zorgt voor een goede probleemanalyse van jongeren zodat na opname de behandeling snel start.
- JeugdzorgPlus bespreekt voor elke opname met alle betrokken professionals en het gezin of er nog een andere optie is.

Wet- en regelgeving

JeugdzorgPlus verzoekt de wetgever om de Jeugdwet op onderdelen te versoepelen

- JeugdzorgPlus bepleit dat jongeren bij opname hun oude adres kunnen behouden om makkelijker terug te keren.
- JeugdzorgPlus verzoekt de wetgever het opleggen van een voorwaardelijke machtiging makkelijker te maken.

Over StroomOP

StroomOP is een netwerk van jeugdhulp- en onderwijsprofessionals die streven naar eerdere, snellere en beter passende hulp voor jongeren en hun ouders. In een omgeving die liefdevol, stabiel en veilig is, en waar de hulp het liefst thuis geboden wordt. Samen werken we StroomOPwaarts aan een lerend jeugdhulpstelsel.

StroomOP wil voorkomen dat jongeren in de gesloten jeugdzorg terecht komen, én tegelijkertijd de zorg voor jongeren die wel tijdelijk dwang nodig hebben, verbeteren. Door eerder in de keten beter passende hulp voor jongeren en hun ouders te ontwikkelen, komen jongeren steeds minder vaak en uiteindelijk niet meer in de gesloten jeugdzorg terecht.

StroomOPwaarts werken aan een lerend jeugdstelsel door nadruk te leggen op vijf leidende principes:

- Werk aan verbindend professioneel leiderschap
- Denk en handel vanuit het netwerk
- Versterk je professionele expertise
- Leer en verbeter
- Verbind inhoudelijke principes aan financiële en organisatorische

StroomOP bundelt, versterkt en vergroot vanuit de inhoud initiatieven, kennis en expertise in het veld om te komen tot betere jeugdhulp. Met de daadkracht om op korte termijn projecten tot stand te brengen op basis van een visie die op lange termijn bijdraagt aan betere jeugdhulp.

StroomOP streeft naar een jeugdhulp met een plus

- Jeugdhulp met de meest hoogwaardige *evidence-based* zorg gegeven en waar nodig, niet te vergeten, behandeling.
- Jeugdhulp die systeemgericht is, met passend en perspectief biedend onderwijs, dagbesteding of werk.

- Jeugdhulp met minder 'instroom', met minder(-crisis)plaatsingen en met minder doorplaatsingen van jongeren naar en tussen gesloten settingen.
- Jeugdhulp met veel aandacht voor suïcidepreventie, en voor alternatieven voor dwangtoepassingen zoals gesloten afzondering.
- Jeugdhulp met StroomOPwaarts steeds meer alternatieven in behandeling voor jongeren en hun ouders, met aandacht voor het gezinsgericht werken, voor meer kleinschaligheid en vooral voor meer maatwerkvoorzieningen.
- Jeugdhulp met meer mogelijkheden om jongeren en gezinnen thuis te ondersteunen.

Kortom, jeugdhulp die voor jongeren, ouders én samenleving als een plus wordt ervaren.

Deelnemerslijst

Dit boekje had niet tot stand kunnen komen zonder de inzet en het inspirerende denkwerk van de sessiedeelnemers. Wij spreken graag onze dank uit aan de volgende mensen.

- Arne Popma, *Amsterdam UMC*
- Chris Kuiper, *Horizon Jeugdzorg*
- Cynthirella Wentzel, *ExpEx*
- Erica Harteveld, *Karakter*
- Franca Eurlings-Tonnaer, *VIGO*
- Frederique Coelman, *De Koppeling*
- Geert-Jan Stams, *UvA*
- Jan van Wirdum, *ViaJeugd*
- Jarno Feenstra, *ExpEx*
- Jason Bhugwandass, *ExpEx*
- Jessica Vervoort-Schel, *Koraal*
- Karin Nijhof, *Pluryn*
- Kees in 't Veld, *Schakenbosch*
- Lorydana Buyukbas, *ExpEx*
- Mohini Awadhpersad, *ExpEx*
- Monika Scholten, *Programmaleider StroomOP*
- Ron Scholte, *Praktikon*
- Sophie de Valk, *TU Delft*
- Suzan Terweij, *Parlan*
- Thimo van der Pol, *Amsterdam UMC*
- Xavier Moonen, *UvA*

